

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО НЕМСКИ ЕЗИК ВТОРИ ЧУЖД ЕЗИК МОДУЛ “Език и култура”

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА НА МОДУЛА

Обучението в модул „ЕЗИК И КУЛТУРА” за непрофилирана подготовка по немски език на ученици от XII клас е насочено към усвояване към овладяване на базисни знания, умения и отношения, свързани с усъвършенстването на социалингвистичната и межкултурната компетентности като компоненти на комуникативната езикова компетентност на ученика, както и с очакваните резултати от обучението по немски език като втори чужд език в края на втори гимназиален етап на средната образователна степен и с достигането на равнище B1+ на езикова компетентност на ученика по Общата европейска езикова рамка.

Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас в резултат на непрофилираната подготовка в областта на межкултурното общуване, с фокусирани знания за немскоезичните култури. Тематичните области и учебните дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Като се отчита фактът, че голяма част от межкултурните знания, умения и нагласи вече са били интегрирани в комуникативната компетентност на учениците, развивана по време на целия етап на тяхното обучение по немски език с обща комуникативна насоченост (ЗП), настоящата програма цели да разшири и обогати межкултурната компетентност на учениците. Програмата дава възможност на учителя да я адаптира според спецификата на собствения учебен контекст и да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

Учебната програма за непрофилирана подготовка по немски език за модул „ЕЗИК И КУЛТУРА” е разработена съобразно

- Стандарта (ДОО) за профилирана подготовка на КОО „Чужди езици” – модул „Език и култура”;
- Националната програма за развитие на училищното образование и предучилищно възпитание и подготовка (2006-2015 г.);
- Програмата за развитие на образованието, науката и младежките политики в РБ (2009-2013 г.);

Референтните документи на ЕС: Обща европейска езикова рамка; Европейска референтна рамка за ключови компетентности; Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМИ

Теми	Очаквани	Нови знания
История и съвременност <ul style="list-style-type: none"> Немскоезични страни Важни исторически събития и личности /4 учебни часа за нови знания/	Познавателна компетентност В резултат на обучението ученикът: <ul style="list-style-type: none"> познава основни факти, свързани с историята, географията, политическото и социалното устройство на страната/страните на изучавания език; познава някои от най-изтъкнатите автори/творци и техните най-бележити произведения/творби от областта на литературата, музиката, изобразителното изкуство, киното и др. в страната/страните на изучавания език; познава структурата на образователната система и основните научни достижения в страната/страните на изучавания език; познава особеностите на ежедневието, бита, традициите и празниците в страната/страните на изучавания език; познава типичните поведенчески модели (напр. при поздрав, при отправяне на покана и т.н.) и знае как да реагира адекватно според възприетите норми на поведение в страната/страните на изучавания език; разбира основните културни ценности и вярвания на носителите на изучавания език. 	<ul style="list-style-type: none"> страните с официален език немски; други страни, в които се говори немски език; Германия, Австрия, Швейцария – т. нар. DACHL-Länder: географско положение; държавно устройство; столици, големи градове; национални символи; национални празници; Германия: <ul style="list-style-type: none"> 18 януари 1871 – основаване на Германския Райх; Weimarer Republik; Nationalsozialismus; 23 май 1949 – zwei deutsche Staaten; 3 октомври 1990 – der Tag der Vereinigung Австрия <ul style="list-style-type: none"> 976 - маркграфство 1945 – втора република Швейцария <ul style="list-style-type: none"> 1 август 1291 – създаване на вечен съюз 12 септември 1848 – създаване на днешната федерация „Един за всички, всички за един“

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

<p>Културни традиции и празници</p> <ul style="list-style-type: none"> • Празници • Празненства и традиции • Културно-исторически паметници <p>/4 учебни часа за нови знания/</p>	<p>Поведенческа компетентност В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> • открива / идентифицира проявленията на културното разнообразие; • осмисля / интерпретира смисъла и значението на културното различие (напр. даден факт или явление от чуждата култура) в рамките на съответния културен контекст; • сравнява и съпоставя, открива прилики и разлики между родната и културата/културите на носителите на изучавания език; в контекст на многоезичие прави подобни културни паралели и с останалите езици и култури, които познава. <p>Ценностна компетентност В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проявява отвореност и любознателност към културното разнообразие; • проявява толерантност и се въздържа от изяви на недоверие, предразсъдъци и негативно отношение към различията; • проявява чувствителност към различието, вкл. и усет за потенциален межкултурен конфликт, както и такт при избягването му или неговото преодоляване; • проявява респект и уважение към културното различие, като не подценява достойнството и самобитността на родната култура; • умее да съпреживява и да изрази съпричастност към чувствата, вярванията и ценностите на носителите на 	<p>- Otto von Bismark; Helmut Kohl, Maria Theresia; Wilhelm Tell</p> <ul style="list-style-type: none"> • асоциации и клишета: • Германия – магистрала, ред, точност, трудолюбие; • Швейцария - швейцарски шоколад, часовници, банки, Алпите; • Австрия – виенски валс, ски, виенско колело; <ul style="list-style-type: none"> • Oktoberfest; • Fasching; • Сезонът на баловите в Австрия, Виенски оперен бал; • Biergarten; Wiener Kaffeekultur; • Branderburger Tor; • Reichstagsgebäude;
---	---	---

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

<p>Литература и изкуство</p> <ul style="list-style-type: none"> • Класика и съвременност • Изкуство - кино, музика • Народно творчество <p>/4 учебни часа за нови знания/</p>	<p>изучавания език, както и към носители на други езици, които използват изучавания език като средство за комуникация.</p> <p>Стратегическа компетентност В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> • прилага стратегии за успешна межкултурна комуникация, вкл. и компенсаторни стратегии, за да избегне недоразумение при взаимодействието с представителите на другата културна общност, като отчита културните специфики (напр. възражения, ценности, приети модели на поведение и пр.) на участниците в ситуацията на межкултурно общуване. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brüder Grimm – Märchen; • Siegfried Lenz “Schweigeminute”(откъс) • Berlinale; известни композитори съвременни групи; „Ода на радостта” • Sprichwörter
<p>Етикет на общуване</p> <ul style="list-style-type: none"> • Речеви етикет • Изразяване на емоции <p>/4 учебни часа за нови знания/</p>		<ul style="list-style-type: none"> • разговор, телефонен разговор, интервю: представяне; неформално и официално обръщение; започване, поддържане и приключване на разговор; смяна на темата; лични и полуофициални писма: обръщение – неформално и официално; заключителни и поздравителни формули; изразяване на: благодарност; извинение; съжаление; учтиво одобрение и неодобрение; учтиво съгласие и несъгласие; интерес; възхищение; радост; съчувствие;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА

Годишен брой часове за изучаване на модула в 11. клас - 0 часа

Годишен брой часове за изучаване на модула в 12. клас - 31 часа /31 учебни седмици по 1ч.седмично/

Допълнителни уточнения за конкретния модул.

Описанието на новите знания в програмата няма изчерпателен и/или затворен характер – изброените примери в съответните тематични области имат по-скоро илюстративна цел и могат да бъдат допълвани и разширявани според интересите на учениците; т. е. залага се на проектната работа и самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

Межкултурните знания следва да се поднасят в дух на толерантност към различието и в съпоставителен план със съответните проявления в родната култура.

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	до 15 часа	до 50 %
За упражнения	до 3 часа	до 10 %
За преговор	до 3 часа	до 10 %
Практически дейности/работата по проекти	до 8 часа	до 25 %
За контрол и оценка	до 2 часа	до 5 %

ОЦЕНЯВАНЕ

Съотношение при формиране на срочна и годишна оценка:

Текущи оценки от работа в клас, участие в групови обсъждания и дискусии	25 %
Текущи оценки от домашни работи	25 %
Оценки от работа по проект	30 %
Оценки от контролни и/или класни работи	20 %

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще

ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

В този раздел се посочват примерни дейности, които могат да се реализират в класната стая или в лаборатория, както и такива, които се реализират извън училище.

Тези дейности не са свързани само с конкретна тема, а имат междупредметен характер и са насочени към придобиване на ключови компетентности, постигането на които се посочва.

ЧУЖДИЯТ ЕЗИК КАТО СРЕДСТВО ЗА КОМУНИКАЦИЯ

Профилираното обучение по немски език цели:

- да доразвие и обогати езиковата, социокултурната и стратегическата компетентност на учениците на немски език;
- да изгради у ученика умения не само за свободно използване на немски език за комуникативни цели, но и за обучение на немски език;
- да продължи да изгражда положително отношение към изучаването на немски език и култура;
- да продължи да спомага за осъзнаване необходимостта от владенето на чужд език като фактор за интелектуалното израстване на индивида в гражданското общество.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативна компетентност с акцент върху практическата насоченост на немски език;
- формиране на ценностната система на личността в интелектуален, нравствен, естетически, социален, междуличностен и поведенчески план и развиване на умения за общуване, творчески способности, независимо мислене, самостоятелно вземане на решения и поемане на отговорности.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО НЕМСКИ ЕЗИК

Профилираното обучение по немски език в единадесети и дванадесети клас е ориентирано към цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения и следва следните принципи и подходи:

- организацията на материала е от лесно към трудно, от изучено към ново;
- четирите модула в профилираната подготовка са взаимно свързани и интегрирани и трябва да се разглеждат като единно цяло;
- четирите езикови компетентности се развиват и усъвършенстват равнопоставено и интегрирано;
- езиковите знания се интегрират в комуникативните умения;
- родният език се използва при крайна необходимост;
- комуникативните умения постепенно се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуациите и прилагане на интерактивни методи на обучение;
- ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;
- създават се асоциативни връзки с усвоените вече знания и с придобитите умения за учене;
- социокултурната информация за немскоезичните култури е база за сравнение с българската култура и цели изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на съзнание за национална идентичност.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ВЪВЕЖДАНЕТО НА НОВИ ЗНАНИЯ

Компетентностите за межкултурно общуване са интегрирани и свързани с темите. Подборът на текстовите разновидности трябва да е съобразен със спецификата и целите на всяко комуникативно умение, например: за слушане – съобщения, обяви, упътвания, инструкции, диалози и др.; за четене – приказки, разкази, анекдоти, реклами, менюта, разписания, указани, обяви, проспекти, писма, електронни съобщения и др.; за говорене – диалози, описания, разкази и др.; за писане – попълване на формуляри, съобщения, описания, писма, разкази и др.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

При въвеждането на нови знания следва да се спазват следните изисквания:

- новият материал се въвежда в съпоставка с вече изучения, включва се в дейностите на учениците, създават се асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети;
- обемът на новите знания да не надвишава 50%;
- лексикалните знания се обогатяват в рамките на посочения процент нови знания, като не надвишават заложеното ниво на обща комуникативна компетентност – B1+;
- съдържанието на обучението по култура и межкултурно общуване се въвежда поетапно, като се прилага индуктивен подход и връзка със знанията на учениците, придобити по роден език и култура и особеностите на чуждите такива, за да се осигури осъзнато и ангажирано отношение към изучаваните култури;

Прилагат се различни традиционни и интерактивни форми на учебна работа:

- работа по двойки;
- работа в екип;
- индивидуална работа;
- изработване и представяне на индивидуални и групови проекти;
- фронтално обучение;

В хода на учебния процес се прилагат разнообразни дейности:

- ролеви игри и симулации (разиграване на примерни ситуации);
- самостоятелни задачи, съобразени с индивидуалните интереси на учениците;
- работа по проекти, презентации по самостоятелно или екипно проучена тема;
- представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси;
- дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази или истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.);
- учебен превод от родния на чуждия език;
- извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на немски език или свързани с културния контекст на немскоезичните страни, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.).

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

Използват се подходящи автентични и адаптирани материали:

- аудио и мултимедийни материали (филми, предавания, театрални постановки, песни, аудиокниги и др.);
- печатни материали (вестници, списания, репродукции, каталози и гидове на музеи, откъси от книги, проспекти, брошури и др.);
- системи за електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси).

МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Изучаването на немски език предоставя възможности за използване и създаване на връзки със следните предмети:

Български език и литература

- социокултурни познания, свързани с национални традиции, обичаи и ценности; литературни произведения; умения за активно участие в ситуации на межкултурно общуване.

Втори чужд език

- социокултурни връзки; стратегии и техники за учене на чужд език; умения за работа с речник; международна лексика.

Математика

- сравняване на стойности; логически разсъждения и изводи.

История и цивилизация

- символи, празници, традиции; исторически събития; социални отношения; модели на управление, понятие за многоперспективност и многообразие на източниците на информация, работа с автентични източници на информация.

География и икономика

- политическа и географска карта на света; население; природни забележителности; икономика.

Свят и личност

- морал и морален избор; права и законност; държавно устройство, приятелство, нравствени категории.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще

Европейски социален фонд

Биология и здравно образование

- здравно образование; здравословен начин на живот; хигиена; заобикаляща среда и екология; растения и животни.

Физика и астрономия

- земя и вселена; мерни единици; научни постижения и открития.

Химия и опазване на околната среда

- заобикаляща среда и екология; научни постижения и открития.

Физическо възпитание и спорт

- видове спорт, спортни игри и правила; състезателен дух, екипност; учене чрез действие, спортни постижения.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

Обучението по немски език предоставя възможност на ученика да овладее следните ключови компетентности:

ОБЩУВАНЕ НА НЕМСКИ ЕЗИК – чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране, изразяване и интерпретиране на мисли, факти, мнения, чувства и отношения, както в устна, така и в писмена форма (слушане, говорене, четене и писане) в различни обществени и културни ситуации, използване на помощни материали и техника.

В процеса на обучението по немски език на ученика се предоставя възможност паралелно да развива:

КОМПЕТЕНТНОСТ ЗА ОБЩУВАНЕ НА РОДЕН ЕЗИК – чрез обогатяване на лексикалния запас и осмисляне на механизмите, регулиращи употребата на езика в речта и чрез развиване на усет за оптимален избор на езикови форми, подходящи за конкретни контекстови условия;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ – чрез използване на системи за електронно обучение в часовете по немски език за развиване на информационно-комуникационни и речеви умения;

МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И КОМПЕТЕНТНОСТИ В ПРИРОДНИТЕ НАУКИ – чрез извършване на дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда;

УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ – чрез натрупване на знания и опит ученикът развива потребност за мотивирано учене и осъзнава необходимостта от постоянно самоусъвършенстване; осъществява пренос и прилага богат набор от стратегии за усвояване както на езици, така и на други учебни дисциплини;

ОБЩЕСТВЕНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ – чрез участие в екипни проекти и индивидуални дейности ученикът изгражда норми на поведение, формира ценностна система и гражданско самосъзнание и осмисля взаимодействието на националната културна идентичност с културите на другите народи, развива и проявява активна гражданска позиция;

КУЛТУРНА ОСЪЗНАТОСТ И УМЕНИЕ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО – чрез дейности за опознаване на различните култури в контекста на световното и европейско културно наследство и чрез разнообразни проекти и творчески инициативи, ученикът активно участва в постановки, празници и др. посветени на България и на немскоезичните страни и развива творческите си способности.

ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО – чрез работа в екип и поставяне на индивидуални задачи, ученикът се научава да организира работата си, да спазва сроковете, да развива новаторско мислене и да приема нови идеи;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще

Европейски социален фонд

УМЕНИЕ ЗА ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ – чрез дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, за опазване за световното и националното културно наследство и спазване принципите на социалното равенство.